

MEMO

Van Commissie van deskundigen Kwaliteitsinstrumenten Bouwsteen 2
Aan Platform 'Dit vind ik ervan!'
Betreft Reactie op doorontwikkeling 'Dit vind ik ervan! - Ik vertel'
Datum november 2019

Inleiding

U heeft op 15 augustus 2019 informatie aangeboden aan de commissie over de doorontwikkeling van uw instrument, waarvoor hartelijk dank.

Bij deze ontvangt u de reactie van de Commissie van deskundigen¹.

In 2017-2019 maakte uw instrument deel uit van de Waaier, in categorie II, later Categorie I². Aan de ontwikkelaars die in deze categorie ingedeeld zijn heeft de commissie van deskundigengevraagd om in augustus 2019 te rapporteren over de doorontwikkeling van uw instrument omtrent de criteria:

- Criterion 1* Het instrument levert cliëntinformatie op individueel niveau.
Criterion 2 De systematiek is ingebed in de zorgplancyclus.
Criterion 3 Het instrument geeft zicht op ervaringen en concrete verbeterwensen van de individuele cliënt.
Criterion 4 Gegevens kunnen (anoniem) worden geaggregeerd naar verschillende niveaus (team, afdeling/vestiging, organisatie).
Criterion 5 Er zijn waarborgen voor continuïteit van de ontwikkeling wat betreft voortbestaan en doorontwikkeling.
Criterion 6 Geëxpliciteerd is onder welke omstandigheden een instrument zinvol is, en onder welke voorwaarden het tot zijn recht komt.
Criterion 7 Het instrument moet betrouwbare metingen opleveren.
Criterion 8 Het betreft een valide instrument.

Beoordeling

De Commissie adviseert het bestuur VGN uw instrument 'Dit vind ik ervan! – Ik vertel' op te nemen in de Waaier 2020-2022, met de status categorie I.

2. Toelichting

'Dit vind ik ervan! – Ik vertel' heeft inmiddels een groot bereik in de sector.

De commissie is onder de indruk van de doorontwikkeling zoals die op uiteenlopende thema's en langs verschillende lijnen heeft plaatsgevonden. Door onderdelen systematisch te onderzoeken of

---

¹ De commissie bestaat uit:

- Prof. dr. ir. Kees Ahaus, voorzitter
- Prof. dr. Petri Embregts
- Prof. dr. Mirella Minkman

Waarnemer is mevrouw drs. Ditte van Vliet, bureau VGN. De commissie wordt bijgestaan door dr. Erna Scholtes, secretaris.

² Categorie I: Toegelaten tot de Waaier; jaarlijks een rapportage over de doorontwikkeling opleveren
Categorie II: Toegelaten tot de Waaier, met ontwikkelopgave(n); jaarlijks specifiek rapporteren over doorontwikkeling van de specifieke ontwikkelopgave(n), en jaarlijks een rapportage over de doorontwikkeling opleveren.

ermee te experimenteren, wordt niet alleen veel kennis opgedaan over de implementatie; deze wordt ook snel ter harte genomen en leidt tot aanpassingen, zoals in trainingen. De set van rapportages laat zien dat DVIE veel vergt van de organisaties die het instrument gebruiken, maar ook dat het een kwaliteitsimpuls voor de zorg te bieden heeft.

Criterion 1 en 3   Zicht op individuele ervaringen en wensen

De rapportages laten zien dat DVIE een krachtig instrument is voor de interactie tussen cliënt en begeleider. DVIE heeft invloed gehad op zorg en dienstverlening, maar niet bij elk onderzocht koppel van begeleider en cliënt kon dit worden vastgesteld. De commissie realiseert zich dat het invlechten van de werkwijze van DVIE tijd vergt en heeft waardering voor de maatregelen die u neemt om de toepassing 'op te frissen en scherp te houden', zoals u aangeeft.

Criterion 4.   Mogelijkheden voor aggregatie

Niveau individu en team:

De commissie heeft eerder vragen gesteld bij de effectiviteit van de Richtlijn Optellen en vertellen, vanuit de gedachte dat veel opgedane informatie over ervaringen en wensen onvoldoende tot zijn recht zou komen. De pilot 'Benutten verzamelde opbrengsten' lijkt een werkvorm te laten zien die dat bezwaar in hoge mate ondervangt. De commissie spreekt haar waardering uit voor de uitgevoerde pilot, die laat zien hoe DVIE kan bijdragen aan verbeteringen voor de cliënt en aan reflectie door teams. De menukaart bevat relevante vragen.

De pilot legt tevens de aandachtspunten bloot voor implementatie binnen de organisaties.

Niveau organisatie:

De aandacht voor het belang van de context is een relevante toevoeging. En kan worden beschouwd als vrucht van aggregatie op niveau van de organisatie. Immers, zaken als kennis en opvattingen van leidinggevenden over DVIE, hoe de trainingen worden ervaren, beschikbare tijd en capaciteit, zijn cruciaal voor de implementatie van DVIE. Over deze onderwerpen wordt op een ander niveau dan dat van (zelfsturende) teams besloten.

Criterion 6   Wanneer is gebruik zinvol en onder welke voorwaarden komt DVIE tot zijn recht?

Het zicht op deze belangrijke aspecten wordt steeds beter en betekenisvoller, o.a. door het verbeteren en verrijken van het aanbod voor de toerusting bij gebruikers, waarbij de e-learning inmiddels een groot bereik heeft gekregen.

De rapportages over de pilot Benutten, over de reflectiebezoeken en het *Tussenverslag* van Bos et al. bieden waardevolle aanknopingspunten voor het nader expliciteren en concretiseren van zaken waarmee rekening gehouden moet worden. Hoe gaat u deze overbrengen naar (potentiële) gebruikers?

Criterion 7 en 8   Betrouwbaarheid en Validiteit

In 2020 zal de commissie zich met hulp van methodologische experts, in het bijzonder buigen over uw rapportage van het onderzoek naar Betrouwbaarheid en Validiteit. De door u aangeleverde informatie is hiervoor het uitgangspunt, waarvoor alvast dank!

De commissie geeft nu een beknopte inhoudelijke reactie:

Het eindrapport van Gustaaf Bos et al. eind 2019 zal een basis bieden om hierover te oordelen, in aanvulling op de nu geleverde informatie over de doorontwikkeling.

De keuze voor Bos et al. is destijds ingegeven door vraagstukken rond aggregatie van kwalitatieve informatie. De kracht van DVIE is dat het instrument betekenisvol is op microniveau, dat van de individuele cliënt. Dat geldt ook voor de impact op teamreflecties. Op het niveau van de organisatie laat impact zich in het actieonderzoek van Bos et al. minder makkelijke aantonen.

De commissie kan zich voorstellen dat toepassen van mixed methods andere inzichten en patronen zou kunnen opleveren, die bijvoorbeeld duiden op thema's die aandacht behoeven van bestuurders. Denk aan toepassen van thematische inhoudsanalyse etc.

De manier waarop het Platform de doorontwikkeling aanpakt wekt vertrouwen in de te bereiken vorderingen, in de geest van het Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg.

3. *Hoe verder?*

Het advies van de commissie wordt in november voorgelegd aan het bestuur van de VGN ter besluitvorming. U wordt daarover eind november geïnformeerd. Tevens draagt de VGN er zorg voor dat de bevindingen van de commissie van deskundigen over de Waaier wederom transparant gepubliceerd worden via de website.

U ontvangt uiterlijk half december de jaarplanning 2020. Daarin staan onder meer de data voor de ontmoetingen van de commissie met elk van de ontwikkelaars en een gebruiker, zoals die ook plaatsvonden in 2016 en 2018.